

عنوان مقاله: امام جماعت؛ ذهن فعال و زبان گویای تمدن ساز

تولید شده در کارگروه تولید محتوای معاونت فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد

بهمن ۱۴۰۳

در مباحث قبل گفته شد برای این که حرکت عمومی به سمت تمدن نوین اسلامی و ظهور، دارای انضباط و عقلانیت باشد باید چهار عنصر در آن وجود داشته باشد: ۱- شناخت صحنه ۲- جهت گیری مشخص تمدنی ۳- عوامل امیدآفرین ۴- راهکارهای عملی

چهار عنصر فوق باید مورد تبیین قرار گیرد. تبیین اینها نیاز به صاحبان ذهن فعال و زبان گویا دارد. عنصر چهارم به دلیل این که از سنخ اجراست نیاز به افراد اجرایی با تجربه دارد تا آنها بتوانند هدایت امور اجرایی و راهکارهای عملی را به عهده بگیرند.

یکی از مصادیق صاحبان ذهن فعال و زبان گویا و بلکه یکی از مصادیق اکمل آن، روحانیون هستند. یکی از مهمترین عرصه های حضور روحانیون، مساجد است. مسجد، این امکان را به روحانی می دهد که با اقشار مختلف مردم ارتباط برقرار کند. این امر موجب می گردد که روحانی و امام جماعت بتواند استعداد های مختلف در محل را شناسایی کند. در سایه چنین امکانی امام جماعت می تواند سه گروه مذکور، یعنی جوانان متعهد و صاحبان ذهن فعال و زبان گویا و همچنین حلقه های میانی را در محل شناسایی کند و اولاً خود با آنها ارتباط بگیرد و ثانیاً میان آنها پیوند برقرار سازد.

چنانچه گفتیم خود امام جماعت می تواند در نقش صاحب ذهن فعال و زبان گویا عمل کند. وی ابتدا می تواند در محل، صاحبان ذهن فعال و زبان گویا را شناسایی کند. پس از آن، اقدام به جذب و توجیه و ساماندهی آنها نماید. توجیه آنها می تواند بر اساس تبیین مبانی گام دوم انقلاب که در بیانیه گام دوم و در سخنرانی اول خرداد ۹۸ رهبر انقلاب مطرح شده صورت گیرد. همچنین توصیه می شود مبانی اعتقادی و ایمانی مقام معظم رهبری که در کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی» مطرح شده با گروه مذکور به بحث گذاشته شود. لب کلام رهبری در این کتاب این است که ایمان حقیقی ایمانی است که انسان را به تعهد و حرکت وادارد؛ ایمانی که فرد را نسبت به خود و جامعه خود، مسؤولیت پذیر می کند.

صاحبان ذهن فعال و زبان گویا در هر محل، پس از فراگیری مبانی، در مجموعه های همان محله یا شهر خود، مثل مساجد، پایگاههای بسیج، دبیرستانها، هیئات، دانشگاهها و تشکلهای سیاسی و ... به دنبال جوانان متعهد انقلابی می گردند و آنها را می یابند. پس از توجیه آنها نسبت به مبانی و نسبت به کار تشکیلاتی، آنها را به قیام و حرکت در راه اصلاح امور جامعه فرا می خوانند. جوانان می توانند با تشکیل گروه در محله های خود، به حل مشکلات محل خود اقدام کنند. هر جوان و هر گروه جوانان بر اساس استعداد و توانمندی خود و نیاز محله خود، به حل یک مشکل از محله خود، اقدام می کند؛ مثلاً یک جوان متعهد دارای کارشناسی ارشد رشته مشاوره است. این جوان می تواند با تشکیل یک گروه و رجوع به امام جماعت، اقدام به برگزاری مشاوره و جلسات آموزش برای امور خانواده نماید. امام جماعت با در اختیار قرار دادن فضای مشاوره و آموزش، او را کمک می کند. جوان مذکور نیز با کمک گرفتن از چند جوان دیگر به تقسیم کار و تشکیل گروه می پردازد. مثلاً یک نفر مسؤول تبلیغات، نفر دیگر مسؤول ثبت نام، دیگری مسؤول ثبت وضبط جلسه، فرد دیگر مسؤول فضای مجازی و ...

در اینجا ممکن است مشکلی پیش آید و آن این که جوان متعهد احتمالاً دارای تجربه کار در میدان نباشد. این مشکل را چگونه باید حل نمود؟ راه حل این مشکل از دیدگاه رهبر انقلاب در حلقه های میانی است. حلقه های میانی دارای تجربه در میدان عمل هستند. اینها می توانند جوان متعهد کم تجربه را زیر پوشش قرار دهند و تجربیات خود را به او منتقل کنند. ائمه جماعات باید اینها را در محله ها شناسایی کنند و جوانان متعهد را به آنها وصل کنند تا از تجربیات آنها استفاده شود.

حلقه های میانی باید زکات توانمندی خود را بپردازند. در روایات آمده که «لکل شیء زکاة» هر چیزی را زکاتی است. منظور از لکل شیء، هر نوع نعمت و توانمندی است که خداوند به انسان اعطا نموده است. انسان باید زکات توانمندی های خود را بپردازد. حلقه های میانی دارای توانمندی در میدان اجرا و کنشگری هستند؛ لذا باید زکات این توانمندی را بپردازند. نحوه پرداخت این زکات می تواند این باشد که حلقه های میانی، جوانان متعهد را توانمند سازند و تجربیات خود را به آنها منتقل سازند تا آنها بتوانند وارد میدان اجرا شوند و کنشگری کنند و مشکلات محله و اجتماع خود را حل کنند.